

Verdensmål i bevægelse

Type Bevægelsesaktivitet, værkstedsaktivitet og refleksion

Varighed 135-180 minutter (3-4 lektioner)

Trin 4.-6. klasse

Fag Idræt, natur/teknologi

Verdensmål 7: Bæredygtig energi

Træd i pedalerne

Formål

I dette læringsmodul er målet, at eleverne får en forståelse af begreberne energi og bæredygtighed. Eleverne skal opleve glæden ved at cykle, eksperimentere med bevægelse og lege sammen i fællesskab.

Eleverne skal desuden få en oplevelse og forståelse af, hvad deres cykel kan bruges til, og hvordan den fungerer. Elevernes cykelaktiviteter kan være omdrejningspunktet for skabelsen af god energi på flere måder. Eleverne får god energi, fordi det er sjovt at lege på ens cykel. Men det er også formålet at knytte cyklen til en overordnet snak om bæredygtighed, ren energi, CO₂-udledning med mere.

Der er mest fokus på verdensmål nummer 7, Bæredygtig energi, men Sundhed og trivsel, verdensmål nummer 3, berøres også.

Forberedelse

Læringsmodulet består af tre dele. I de to første skal eleverne have deres cykel med i skole.

Den første del er et mini-cykelværksted. Det skal ikke være noget stort værksted, men blot give eleverne mulighed for at arbejde lidt med deres cykler.

Anden del af modulet er en række cykellege. Eleverne skal lege forskellige lege med fokus på motorik, samspil og det sociale.

Tredje og sidste del af forløbet er en lille designøvelse. Eleverne laver egne mini-modeller af fremtidens cykler. Der er specielt fokus på, hvordan cyklen kan bidrage til en bæredygtig udvikling.

Lad gerne eleverne arbejde med mange forskellige materialer (se mere i den blå boks).

Materialer og faciliteter

1. del (cykelværkstedet) skal foregå udenfor eller i et stort værksted, og der skal bruges følgende: vand, klude, svampe, cykelpumper, kædespray, unbrakonøgle, skruetrækker + evt. andre ting (afhængig af aktiviteterne).

2. del foregår udenfor med plads nok til, at eleverne kan cykle rundt. Til de foreslåede lege skal følgende bruges: kridt og kegler til at markere banen (til legen Drillecykling), sæbebobler (til legen Sæbebobler).

I 3. del af modulet skal der bruges forskellige materialer, som eleverne kan lave mini-modeller af fremtidens cykler af. Det kunne være: ståltråd, piberensere, andre bøjelige materialer, pap, perler, låg, plastikbøtter, flasker, knapper osv. Desuden skal der bruges saks, tang og evt. limpistol.

Beskrivelse

1. DEL

Husk at forældrene i god tid skal have besked om, at cyklerne skal med i skole. Første del af læringsmodulet er elevernes eget cykelværksted.

Det kunne være disse aktiviteter der er omdrejningspunktet for mini-cykelværkstedet, men find gerne på flere:

- Pudse og vaske cykler (vand, klude og svampe)
- Luft i dækkene (pumper)
- Smøre kæden (kædespray)
- Sætte sadel op/ned (unbrakonøgle)
- Skrue noget løst fast... (skruetrækker)
- ?

2. DEL

I anden del af modulet skal eleverne lege tre cykelege.

Alle lege er udviklet af Cyklistforbundet. Man kan se det fulde katalog af lege HER
Eller på www.cyklistforbundet.dk/cykelleg

Et bud på tre lege kunne være:

1. leg: Drillecykling

To elever venter med deres cykler i en afmærket boks, mens resten cykler rundt ude på banen. Legen går ud på at presse hinanden, så man enten kommer til at sætte en fod i jorden eller cykle ud af banen. Når det sker, skal man cykle hen til venteboksen og stille sig bagerst i køen, mens den forreste nu får lov til at cykle ind på banen. Eleverne må ikke cykle ind i hinanden - de må kun presse hinanden ved at køre tæt på eller ind foran hinanden. Søgeord: cykelleg drillecykling

2. leg: Farvel og tak

Eleverne opdeles i par. Den ene elev bestemmer retningen, og den anden elev cykler tæt bagved. En eller flere elever er "løsgængere", der cykler rundt for sig selv, indtil de beslutter at "bryde ind" i et af parrene. Det gør man ved at cykle rundt om et par og sige "Farvel og tak". Den forreste svarer "Farvel og tak" og cykler nu ud som løsgænger. Sådan fortsætter legen. Søgeord: Cykelleg Farvel og tak

3. leg: Sæbebobler

Underviseren får sæbebobler til at svæve rundt på hele legeområdet. Legen går ud på at fange så mange sæbebobler som muligt. Først med hænderne og derefter med fødderne, cykelhjelm, hjulene osv. Hvis det er vindstille, kan man også køre over de sæbebobler, som ligger stille på jorden.
Se video på YouTube med søgeord: cykelleg sæbebobler

3. DEL

Som afslutning på læringsmodulet kan eleverne designe deres egen model af fremtidens cykel. Tag en fælles snak om, hvordan cyklen kan bidrage til en bæredygtig verden, og lad gerne eleverne komme med vilde idéer og påfund.

Brug ståltråd og andre materialer til at designe mini-modeller af fremtidens cykel.

Afslut med at lave en udstilling af modellerne, og lad evt. eleverne forklare og præsentere deres cykler.

LINKS OG ØVRIGE KILDER

Dette læringsmodul er udviklet med inspiration fra Cyklistforbundet.

Se evt. deres fulde undervisningsmateriale "Cykelleg" HER

Eller på www.cyklistforbundet.dk/cykelleg